

KAT EN VIS
Alain Clark (tekst), Loes Riphagen (illustraties)
Moon
(door Geertje Bluekens)

OVER DE MAKERS

Alain Clark is een Nederlandse popmuzikant. Hij is in 1979 geboren in Haarlem, woonde een aantal jaar in de Verenigde Staten om zich op zijn muziek te concentreren maar woont nu weer in Nederland. Daar deed hij mee aan het TV-programma “Beste zangers”. Op Youtube kan je heel wat filmpjes van hem zien, op Spotify kan je zijn muziek horen. “Kat en Vis” is zijn eerste kinderboek. Het is geïnspireerd op de verhaaltjes die hij ’s avonds voor het slapengaan aan zijn zoon vertelt.
Bronnen: www.alainclark.com en Wikipedia

Loes Riphagen is geboren in 1983. Ze groeide op tussen de dieren op een boerderij in een klein dorp op de Veluwe in Nederland. Nu woont ze in Amsterdam. Ze debuteerde in 2008 met haar prentenboek “Slaapkamernachtdieren”. Sindsdien maakte ze heel wat boeken. Bij sommige boeken heeft ze zowel de tekst geschreven als de tekeningen gemaakt. Maar ze illustreerde ook boeken van andere schrijvers. Het is niet de eerste keer dat een boek van Loes Riphagen genomineerd is bij de KJV. Twee jaar geleden bijvoorbeeld lazen de kinderen van groep 2 “Bobbi Bolhuis redder in nood”, een boek geschreven door Kate Dicamillo.

Met haar collagetechniek en vrolijke eigenwijze tekeningen valt Loes Riphagen op bij publiek, pers en verschillende (internationale) jury's. Ze won ook al verschillende prijzen.

Bronnen: www.loesriphagen.nl

1. VOOR HET LEZEN

Omslag en titel

Laat de voorkant van het boek aan de kinderen zien.

- Wat zien jullie aan de voorkant? (een kat en een vis)
- Vraag de juryleden om de titel te lezen.
- Als jullie de voorkant bekijken, waarover zou het boek volgens jullie dan gaan?
- Wat denken de kat en de vis volgens jou? Hoe voelen de kat en de vis zich? (vraag de juryleden waaruit ze dit afleiden, maar uiteraard zijn alle antwoorden goed)

- Bespreek het kleurgebruik op het omslag. Gebruikt de tekenaar veel kleuren? Welke kleuren worden gebruikt? (zwart, rood, wit, lichtblauw, beetje lichtgeel, piepklein beetje groen)
- Waar vind je die kleuren allemaal terug? (zowel in de tekeningen als in de titel worden dezelfde kleuren gebruikt bv. rode vis en rode letters van de titel, blauw water en blauwe letters voor de namen van de auteur en de tekenaar)
- Hoe kijken Kat en Vis elkaar aan op de voorpagina? Welk gevoel denk je dat ze voor elkaar hebben? (alle antwoorden zijn goed) Je kan de juryleden eens per twee naar elkaar laten kijken zoals Kat en Vis op de voorpagina.

Eerste bladzijde

Doe het boek open en bekijk de eerste bladzijde met de juryleden. Vertel de juryleden dat we deze prent al goed gaan bekijken want dat deze tekening belangrijk is om het boek goed te begrijpen.

- Wat zie je op de eerste bladzijde? (een kat die ligt te slapen (zzzz), een tafeltje met een kom waarin een vis ligt te slapen (zzzz), een muur met kadertjes, vlaggetjes)
- Laat een jurylid lezen wat er in het kadertje staat. Vraag hen wat dit zou willen zeggen.
- Wat zou hier getekend zijn? (de kamer waarin Kat en Vis wonen) Het kan best zijn dat de juryleden een ander antwoord geven. Ze kennen immers het verhaal nog niet. Laat een aantal juryleden hun idee geven en vertel hen dat we het verhaal moeten lezen om te kijken wat er hier echt getekend staat)
- Bekijk ook hier het kleurgebruik. Welke kleuren zie je op deze prent? (zwart, rood, lichtblauw, wit, donkerblauw, de vlaggetjes hebben veel andere kleuren)
- Laat de juryleden de kleuren van de vlaggetjes opnoemen en stel hen de vraag: Zouden we de kleuren van de vlaggetjes in het boek terugvinden? Laat deze vraag nog open en stel ze na het lezen opnieuw.

2. TIJDENS HET LEZEN

Kat en Vis zijn allemaal kleine verhaaltjes. Probeer om tijdens het voorlezen de aandacht van de juryleden bij het boek te houden. Je kan de aandachtsspanne op verschillende manieren bevorderen. Hieronder vind je een aantal ideetjes.

- Het boek is op maat van eerste lezers geschreven. Laat de juryleden eventueel zelf een verhaaltje lezen. Als de juryleden alleen willen luisteren naar het verhaal, is dat ook goed.
- Kat en Vis lijken heel eenvoudig getekend, maar als je goed kijkt, merk je dat er in hun houding en mimiek veel expressie zit. Als je met de juryleden een verhaal hebt gelezen, kan je de juryleden zelf eens laten zitten of kijken zoals Kat of Vis in dat verhaal. Zo blijven ze betrokken bij de verschillende verhalen, leven ze zich in en kijken ze heel gericht naar de verschillende tekeningen. Dit kan bijvoorbeeld bij het verhaaltje “Kat”, “Snurken”, “Onweer”, “Licht aan”, “Maan”, “Verstoppertje”, “Omgekeerde wereld”,...
- Je kan na een verhaal een vraag stellen. Deze vragen kunnen betrekking hebben op de taal, de illustraties, de inhoud,...

Voorbeeldvragen

Verhaal “Maan”

“Ik zweef!” riep Vis. “En ik zie in de verte Katernus.”

- Bestaat Katernus echt?
- Ken je een planeet waarvan de naam lijkt op Katernus?
- Waarom maakt de schrijver er KATurnus van?

“Kijk zie je mijn kom met melk?” vroeg Kat. “Wacht, even tot tien tellen.” Kat nam een paar grote slokken. “MELK-WEG!”

- Waarom schrijft de schrijver dit? (De kat heeft de melk opgedronken)
- Vraag aan de juryleden of er iemand al eens heeft gehoord van de melkweg?
- Zou iemand kunnen uitleggen wat dat is? (sterrenstelsel in de ruimte)
- Vertel de juryleden dat de schrijver een woordgrapje maakt en laat hen zien hoe hij het heeft geschreven in het boek MELK-WEG.

Verhaal “Vliegende vis”

“Dan ben je een echte vliegende vis!” riep Kat.

- Wat bedoelt Kat? (dat Vis dan kan vliegen)
- Heeft er al eens iemand van een vliegende vis gehoord? Bestaat dat echt? Vraag of iemand dat kan uitleggen.
- Als je in de bibliotheek of in de klas bent met de juryleden kan je samen met hen op zoek gaan naar een foto van een vliegende vis en de informatie lezen.
- Leg de juryleden uit dat de schrijver ook hier weer een woordgrapje heeft gemaakt door een woord te gebruiken met een dubbele betekenis: Vis kan vliegen in het verhaal, maar in de zee leven ook echte vliegende vissen.

Verhaal “Netvis”

- Waarover heeft Vis het als hij “Netvis” zegt? (Netflix)
- Kat zegt dat het niet “Netvis” heet, maar geeft een andere naam aan Netflix. Vraag aan de juryleden welke naam Kat eraan geeft. (Katflix)

Verhalen “Bang” en “Monster”

- Welke achtergrondkleur zie je hier? (zwart)
- Komt deze kleur terug in de vlaggetjes? (neen)
- Waarom zou de tekenaar zwart gebruikt hebben? (het is donker)
- Vraag hen wie er al eens een kat in het donker heeft gezien. Wat zagen ze dan? (de ogen)

Verhaal “Rijmen”

- Laat de juryleden op zoek gaan naar rijm in het verhaal bijvoorbeeld: beginnen – winnen, per se – mee, wel – spel, laten – gaten
- Laat de juryleden nog woorden zoeken die rijmen op deze woorden. Of laat hen rijmwoorden zoeken op Kat en op Vis.

Verhaal “Verhaaltje”

- Vis wil graag een verhaaltje horen over een poes en een vis. Kat geeft niet echt een antwoord. Denk je dat er verhaaltjes over een poes en een vis zouden komen?
- Hoe laat de tekenaar dit zien? (boek van Kat en Vis op de grond, net hetzelfde boek als het boek dat de juryleden nu aan het lezen zijn)

Verhaal “Jeuk”

- Laat de juryleden voorspellen wat er volgens hen gaat gebeuren. Alle antwoorden zijn uiteraard goed.

3. NA HET LEZEN

Laatste bladzijde

Na het lezen van het verhaal “Jeuk” sla je de bladzijde om en je laat de juryleden kijken naar deze pagina.

- Wat is er volgens jullie gebeurd? (Kat is er met Vis vandoor)
- Wat maakt dat je dit denkt? (lege viskom, water op de grond, je ziet enkel nog de staart van Kat,...)

Kijk met hen ook terug naar de allereerste bladzijde.

- Welke verschillen zie je?
- Weet je nog dat ik jullie toen vertelde dat deze pagina belangrijk is om het boek te begrijpen? Waarom heeft de tekenaar dit zo gedaan? (Tekenaar heeft de kamer laten zien waar Kat en Vis wonen en laat op de laatste pagina dezelfde kamer zien maar nu weten we dat Kat er met Vis vandoor is. Uit de tekst konden we dat niet afleiden.)

Personages – inhoud

Besprek met de juryleden de verschillende personages (dieren) die in het verhaal voorkomen.

- Welke dieren komen er allemaal voor in het verhaal? (Kat en Vis)
- Hadden het ook twee andere dieren kunnen zijn? (de auteur speelt een beetje met de typische kenmerken van en de dynamiek tussen de dieren, bijvoorbeeld poes lust geen vis, monster onder tafel)

Bespreek met de juryleden dat in dit boek niet één verhaal wordt verteld, maar dat het allemaal kleine verhaaltjes zijn die samen toch een geheel vormen.

- Vonden ze dit leuk? Of lezen ze liever één lang verhaal?

Misschien vinden ze alle stukjes goed, misschien vinden ze het ene verhaal beter dan het andere. Laat de juryleden hierover nadenken.

- Geef alle juryleden kaartjes waarop de titels van de verhalen staan (zie bijlage).
- Leg woordkaarten verspreid op de tafel of op de grond (zie bijlage).
- Laat de juryleden de woordkaarten en de titels van de verhalen combineren. Dit kan natuurlijk voor iedereen anders zijn. Bespreek dit vooraf ook met de juryleden. Verschillende mensen kunnen en mogen verschillende meningen hebben. Wat de ene persoon grappig vindt, vindt de andere misschien net heel saai of vergezocht of ...
- Je kan nadien met de juryleden bespreken waarom ze een bepaalde titel bij een woordkaartje hebben gelegd.
- Laat hen eventueel per twee werken en koppel een ouder jurylid/jurylid dat al goed kan lezen aan een jurylid dat nog niet zo goed kan lezen.

Illustraties

Bespreek met de juryleden de verschillende illustraties die in het verhaal voorkomen.

- Ga met de juryleden kijken naar de kleuren van de vlaggetjes. Vraag hen waar ze de kleuren van de vlaggetjes zien terugkomen in het boek. (achtergrond van de verschillende pagina's)
- Wat vind je van de illustraties? Wat vind je mooi aan de illustraties? Wat vind je minder goed? Waarom spreken ze jou (niet) aan?
- Zie je hoe ze gemaakt zijn? (illustrator werkte onder andere met collage, je kan de randjes zien)

Creatieve opdracht

Kat en Vis poppenkast

Materiaal

- poppentheater of een tafel op zijn kant
- afgedrukte Kat en Vis op een stokje (zie bijlage)
- eventueel schaar, plakband, stokje

- Geef elk jurylid een Kat en/of Vis op een stokje. Je kan hen natuurlijk ook zelf Kat en Vis laten uitknippen en op de achterkant een stokje laten plakken.
- Laat de juryleden een van de verhaaltjes navertellen in de poppenkast. Dit kan alleen of in duo.

Kat en Vis vlaggenlijn

Materiaal

- kleurpotloden, stiften, wasco's, balpennen,...
- vlaggetje voor elk jurylid (of meerdere vlaggetjes voor de juryleden die meerdere vlaggetjes willen maken)

- Geef elk jurylid een vlaggetje. Bedoeling is dat je een vlaggenlijn van Kat en Vis gaat maken om de bibliotheek of klas te versieren.
- Laat de juryleden kiezen: ofwel tekenen ze Kat en/of Vis op hun vlaggetje, ofwel tekenen ze hun mooiste prent uit het verhaal over op het vlaggetje, ofwel schrijven ze een eigen bedacht verhaal over

Kat en Vis op het vlaggetje, ze kunnen ook werken met collage, zoals de illustrator deed... Eigen ideeën van de juryleden zijn natuurlijk ook altijd goed.

EXTRA TITELS

- Pup en Kit / Edward Van de Vendel (De Eenhoorn, 2018) – eerste lezers, vriendschap, dieren
- De Muis die er niet was / Giovanna Zoboli (De Eenhoorn, 2017) – vriendschap, dieren
- Samen sterk / Nicholas Oldland (Van Halewyck, 2017) – eerste lezers, vriendschap, dieren
- De leeuw en het vogeltje / Dubuc Marianne (Querido, 2014) – vriendschap, dieren

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren.

Ga naar www.kjv.be, klik op 'Welke boeken moet ik lezen' en dan op de groep en het boek in kwestie.